

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A delegáció.

Folyó hó 19-én a delegáció tisztelgett Ó felsége előtt és meghallgatta a trónbeszédet.

20-án a külügyminiszter számolt be külügyi politikánk egyévi küzdelmeiről. Ebből a gondosan megkonstruált előadásból is minden nyugalma és simasága ellenére elmult nyugtalanságok, izgalmak, veszedelmek megfeszítő történetét olvassuk. Nehéz és tövises volt diplomáciánk útja az elmult esztendőben, tele aknákkal, gáncokkal, veszedelmekkel.

A gáncokat és aknákat éberséggel, lélekjelenléttel, a kitűzött célok állandó szemeltartásával kikerülj, a veszedelmekkel helyenként erélyvel, tettrekészséggel szembeállani, óvatosan, simán tárgyalni, kérlelni, kapacitálni, de néha kardunkra ütni, ezek a szinte emberfeletti küzdelmek alkotják külügyi politikánk egy évi történetét.

Ma tul vagyunk a veszedelmek nagyrészen. A Balkán-háború lezajlott. A békét nehéz viszonyok között megőriztük és az európai hatalmak békés viszonya és egyensúlya zavartalan. A Balkán félsziget hatalmas eltolódásai, ha nem is felelnek meg mindenben annak az ideálnak, mely az államok, fajok, nemzetiségek békés, nyugodt fejlődésének zavartalanát teljesen garantálja, a béke megzavarásának veszedelmei hosszú időre elmultak.

A független albán fejedelemség megte-

remtése egyik legfőbb garanciaja ennek a békés fejlődésnek, de egyben legfőbb biztosítéka a monarchia amaz életérdekének, melynek biztosítása külügyi törekvéseink legfőbb célja volt, melyet egy pillanatra sem tévesztettünk szem elől. Mi kereskedelmünk egyetlen kivezető útját, az Adriát óvtuk és őriztük és óvtuk a Balkán államok vérmes hatalmi törekvései elől. Az albán fejedelemség megteremtésével ezt a célt elérjük és minden veszély ellen biztosítottuk.

Elértük ezt az eredményt nehéz diplomáciai küzdelmekkel, de békés eszközökkel. De elértünk még többet is. Az európai hatalmakhoz való viszonyunk korrekt és barátságos. Oroszországgal időleges ellentéteink — melyek egy időben igen kritikusként látszottak — teljesen elsimultak. Szövetségeseink Németország és Olaszország az egész válság alatt hűséggel és odaadással támogatták törekvéseinket, a viszony egy pillanatra sem lazult meg és ma szilárdabb és bensőbb, mint valaha.

Most már csak az van hátra, hogy a Balkán államokkal gazdasági téren ápoljuk a békés és barátságos szomszédai viszonyt. Az exposé kijelenti, hogy e téren már megtörténtek a kezdő lépések. A kérdések anyagát a két állam kormányai már tüzetesen megbeszéltek és így, készen állnak a szükséges tárgyalások megkezdésére.

Egy valószínű és küzdelmes esztendő után tehát egy reményteljesebb, nyugodtabb jövőnek nézhetünk elébe. Az angol-német viszony megjavulásával a nemzetközi helyzet

egyébként is kedvezőbb és így minden reményünk megvan rá, hogy az elmult válság anyagi kárai és áldozatai békés, nyugodt munkában és gazdasági fellendülésben rövidesen meg fognak térülni. Ezek a szép és biztató kilátások csak fokozzák azt a meleg elismerést, mely a külügyi kormányt nehéz, küzdelmes és minden tekintetben fényes sikerű munkájáért megilleti.

Az „Alsófehér“ szerint „az erőszak es megfélemlítés arattak győzelmet a megyei választáskor Nagyenyeden.“ És kiken? az „Alsófehér“ feleli: „a politikai elveihez, becsületéhez utolsó lehelletig hiven ragaszkodó polgárságon“. — Nő lám! Természetesen az a polgárság, melyet a vasárnapai népgyűlésen kegyetlenül megdölgözni szerencsések voltak, az nagyszerű egy polgárság volt! Az pedig, amely nem pártolja Fogarasi kompániáját, és 48 óra múlva egész bátran megbuktatja a Farnosokat, és még Asztalos urat is, az csak az erőszaknak és megfélemlítésnek volt eszköze! Nő hát mi nem tudunk sem erőszakról, sem megfélemlítésről, mert ilyen nem volt, nem szorultunk rá. És azokat a polgártársakat, akik többséget nyertek, feltétlenül tartjuk olyan hazafiúknak, mint az ellenzéki lista kisebbségbe jutott jelöltjeit.

Kersék János verseiből.

I.

Csak messziről nézlek téged,
A szívemben titkon éget
A bánat.
Oltárképem vagy a földön,
Minden este hozzád küldöm
Imámat.
Hozzád küldöm, hej pedig tán
Nem ismeresz már barna kis lány
Engemet.
Olyan nagy az aranyerdő,
Ki siratna egy lepergő
Levelet?

Minden bánat engem bántott,
Minden vihar végig szántott
Megtépett.
Sok esztendő szenvedése
A szívembe belevéste
A képed.
Fehér lelkem sötét gyászba
Nézi hosszan elmélázva
Kedvesem.
Hosszu kínos éjszakákon
Elsiratom boldogságom
Csendesesen.

II.

Üzenetnek az alvégi leányok,
Járjak arra minden este hozzájuk,
Arra felé a kis kapu mind tárva,
Arra felé a sok kis lány mind árva.
De hiába, nem kell nekem,
Van már nekem a felvégen.
Ilyen kis lányt, mint a milyen ez itten,
Jó kedvében egyszer teremt az Isten.

Közénk állott egész világ törvénynek,
Látod, rózsám, rólunk mennyit beszélnek,
Azon töri fejét minden vén asszony,
Hogy bennünket egymástól elválasszon.
Csakhogy abból nem lesz semmi,
Akkor is el foglak venni,
Az enyém lesz piros rózsá ajakad:
Ha az égbolt csillagostul rám szakad.

III.

Nem akar a fehér nyaka,
Nem akar hajolni,
Nem akar a rózsás ajka,
Nem akar csókolni.
Két gömbölyű karját tartja
Csókom elé gátul;
Ingerkedve és nevetve
Eltaszit magátul.

Izzó vágytól szüro lángol
Csókra szomjas ajkam.
Legény vagyok, egy csitri lány
Csak nem fog ki rajtam.
Béköt kötök kis kezére
Éjszinti hajából,
Oszd' a csókot, mint az epret,
Szedem a javából.

IV.

Szép szemedbe néztem mélyen,
A menny lángol ottan:
Vágytól izzó ajkammal
Ajkadra forrottam.
Milyen furcsa a lány ajka:
Didereg meg ég is;
Haragosan tiltakozik,
Vissza csókol mégis.

A gyönyörtől elkábulva
Nem tudod, mi volt a';
Megmondom én, hogy a csókot
Isten parancsolta.
Sem az apám, sem az anyám
Nem tanított rája,
Szomjas ajkam ajkadat
Mégis megtalálja.

A népgyűlés.

Milyen is volt a népgyűlés? „Olyan magas színvonalu és olyan változatos hangu és általában olyan nagyszabásu és izzó hangulatu népgyűlés még sokkal nagyobb városokban, még a fővárosban is ritkán adódik.”

Hát ez ugye van a d v a feledékenyek és jámbor hiszekenyek kedvéért, s még szebb a bevezetés, mely szerint „évtizedek alatt legfőleg egy szer kinálkozó szellemi élvezet volt”, ami folyó hó 16-án lefolyt negyedfél óra alatt.

Ilyen „magas színvonalu” volt a jó Fogarasi beszéde, midőn rázendítette „Vérpadou vonaglik a sajtószabadság!” Persze erre legkeservebb bizonyíték az „Alsófehér”, mely vidáman megjelenik minden héten kétszer.

És milyen nagyszabásu és szende kis Farnos Dezső „határozati javaslata!” „Nemzeti érzésük teljes felháborodásával és elkeseredésével” látják, hogy Tisza Istvánra hiába lövöldöznek és hiába vagdalkoznak; látják „a legerkölcstelenebb eszközökkel szerzett párt-uralom fektelen tobzódását!” Persze az ő párturalmuk bárány szelidségű és galambszelid volt. És látják, oh irtózat! „a törvényhozás vérpadján legerősebb alkotmánybiztosítékainkat, őseink vérével szerzett szabadság-jogainkat!” Kár, nagy kár, hogy mindezeket sem fel nem sorolták, sem moziképen trombita szóval be nem mutatták, mert sem a hárszabály, sem a trombitáló képviselők mentelmi joga, sem az esküdszéki intézmény nincsenek eltörölve, ámbar őseink vére nem patakzott ezekert a csatatereken.

És — huh!; „ott vonaglik a 48-as nagyidők küzdelmeinek legszebb virága: a sajtószabadság!” Nő, nő! Azt látjuk, hogy az „Alsófehér” nagy férfainak vonaglik az eszejárása, de hát miért szednek össze és miért tálalnak fel önmaguknak annyi bolondgombát?!

Ennek a sok „látjuk-látjuk” látománynak pedig az a fináléja, hogy a „nagyenyedi népgyűlés nemcsak tiltó szavát vegyíti az orszá-

gos felháborodás viharzó tengerébe, hanem részt kér a nemzetmentő nagy küzdelem minden csatájából!”

Csatából? pláne „minden csatából?” Hogy ott is ilyenféle vonaglást produkáljanak? Ne tessék ijeszteni, ne tessék az ördögöt a falra festeni! Csuf dolog ám a hősködés!

És végül beadatott vala egy „Határozati javaslat Lukács László felszólítására, hogy a nagyenyedi választókerület mandátumáról mondjon le.” — Mert így végezték dr. Farnos Dezső titkár és Fogarasi Albert elnök. — Ezeket az urakat nem látjuk a választaskor Lukács László mellett, sőt állandóan ellene voltak. Hát most mi jogon mondatják le éppen ők? A nemzeti munkapárt választotta meg ezt az államférfiut, ki szerencsés pillanatban vetett véget a független koalíció szerencsetlen gazdalkodásának, nemzetietlen felkinálkozásának, és szégyenletes párt marakodásának.

Hát már elfeledték az urak uralkodásuk siralmas történetét? No, mi nem feledtük el és ha 100 népgyűlésen százszor is ordítják csatadalukat, ezt bizony nem tudjuk egyébként titulálni, mint vénasszonyos rikoltozásnak. Persze, némely vénasszonyban is van vénasszonyos tűz és temperamentum, kivált ha jó parázsos fazékon üldögélnek ott a piacon.

Pardon! Nem akarunk sérteni senkit, legkevésbé a — vénasszonyokat!

Majláth püspök beszéde.

Az erdélyi róm. kat. status f. hó 20-án tartotta évi rendes közgyűlést Majláth Gusztáv gróf püspök egyházi és Jósika Samu báró főrendiházi elnök elnöklése alatt. Majláth püspök hosszabb megnyitó beszédében a többi között a következőket mondotta:

„Visszatekintve az elmúlt esztendő fontos eseményeire, és elemi csapásokban oly gazdag lefolyására, legyen szabad ezen ünnepies alkalommal az én kedves papjaim és híveim előtt visszatérni azokra és közölni velük szívem örömeit és fájdalmait. A mi legjobban

fájt nekem ezen esztendőben, ama tervszerű hadjárat volt, a mely a magyar püspöki kar tekintélyének lejárására indult meg.

Alig mulik el nap, hogy a magyar sajtó valamelyik organuma ezt vagy amazt a püspököt meg ne gyanusítaná, meg ne rágalmazná. Fáj ez nekem nagyon, mert nem csak egyházam iránti szeretetből, hanem hazafias érzületemmel fogva is hibának tartom azt, hogy a nemzetnek szellemi vezérei és lelki vezetői a nép széles rétegei előtt kisebbitetnek. Lealázó azonfelül a magyar püspökök bizonyos osztályozása is. Mindnyájan Isten kegyelméből vagyunk Krisztus tanítványai és apostolai és ha egyformán nem működünk is, nem a jóakarattal hiányan mulik, hanem a tehetségek és kegyelmek mértékeinek különbözőségén. Én a tiszteletreméltó püspöki karnak minden tagját ismerem, sokhoz közülök a régi barátság szálai fűznek, jótálok mindegyikért, hogy cselekvésében mindegyiket a legtisztább szándék vezérli.

És mit szóljak azokhoz az illetektelen beavatkozásokhoz oly dolgokba, a melyek a legfelsőbb körök legbensőbb ügyei és a melyeknek teljesítése szentséges atyánkat, Krisztus helytartóját és apostoli királyunkat illeti meg. Az ő felelősségük és kötelességük alkalmas egyének kiválasztása erre vagy arra az egyházi méltóságra és ebbe beleszólni senkiük sincs joga. Biztosíthatok mindenkit, hogy közöttünk nincsenek pártoskodások és nincsen más versengés, mint az, hogy ki dolgozhatik többet és hozhat nagyobb áldozatokat egyháza és hazája oltárán.

A státusgyűlés tárgysorozatában az igazgató tanács tagjainak megválasztása is felvett véve, kiknek névsorát gr. Majláth püspök, br. Jósika Sámuel státusgyűlési elnök hozzájárulásával állapították meg. Azonban ugyilátszik, hogy a papság egy része nem követte a főpásztorunk a békés összetartásra munkáló magatartását, mert gr. Lázár Istvánt, az igazgató tanács buzgó alelnökét kibuktatta a választandók sorából, mi annyira

V.

Neki is volt egy kis könyve,
Neki is ráhullt a könnye;
Plüskötésű kis naplója
Leányalmok takarója,
Év, dalok bus hegedőse,
Tréfalkozva kértem tőle,
Hogy kis lelkét feltűzeljem:
Beleirta-e szerelmem?

„A virágot maga hordta,
Maga is itt egy csoportba,
Duna vize visszafolyna,
Ha magát kihagytam volna.”
Még se tudtam, mi van rólam
Plüskötésű kis naplóban,
Mert ha jöttem, az én szentem
Eldugta a könyvet mentem.

Egyszer egy szép nyári este
Zongoráján ott feledte.
Plüskötésű kis naplócska
Ebbe hullt a könnye, csókja.
Ugy vettem fel a kezembe,
Mintha más könyve lenne;
Néztem, néztem és titokban
Ábitattal felnyitottam.

Itt egy üres fehér lapon
A nevem volt rákaparva,
A nevem és egy kérdőjel . . .
Szemem telefutott könnyel.
S hogy előkerült a lelkem,
Megcsókoltam, megöleltem.
„Mit csinál? Jaj!” szólt ijedve,
„Felelek a kérdőjelre.”

VI.

Vidám asszonytársaságban
Pletykás, teás délután van.
Csupa illat a szoba.
Sok szép asszony csupa szellem,
Vitakoznak egymás ellen.
Köztük én oly ostoba.
Egy szép asszony hozzám fordul:
„Jöjjön csak ki a bokorból,
Mondja, mi az új titok?”
Ó szép asszony, kár lesz szólni,
Kis mesém a régi módi
S attól tartok, sirni fog.

Egy poéta meg egy kis lány
Az élet nagy labirintján
Összetévedt valahol.
Mindig együtt láttuk őket,
Együtt jártak a mezőket,
Hol a pittypalatty dalol,
De ebbe a kis mesébe

Az ördög színt' belelépe
És a kis lányt elviszik.
A poéta bánatába
Beleugrot a Dunába:
Ugy-e hogy most azt hiszik?

De ebben a kis mesében
A finálé más volt épen,
Sőt tán véget most sem ért.
Bár szép asszony lett a lányból,
Bus poéta most is lángol
A két bájos lány szeméért.
A szép asszonyt lányalma
Szinte szépen megtalálja;
Hogy nem illik, tudja bár,
Alig várja, hogy megkérde,
Hogy busult-e sokat érte?
S a poéta arra vár.

Vidám asszonytársaságban
Hangos darázs délután van:
Ez bizony nem is mese.
Költő a lány ideálja
S hogy mint asszony megtalálja:
Ez meg éppen semmi se.
Ámde egy szép bájos szempár,
Pillantása rám üzen már:
A mese legyen titok.
Más ne tudja, más ne lássa,
Hogy mi lesz a folytatása,
Mert csakugyan sirni fog.

sértette br. Jósika Sámuel státus-elnökét, hogy állásáról nyomban lemondott s a gyűlést ott hagyta. Gr. Mailáth püspököt is mélyen bántotta a választás eredménye, annál is inkább, mivel hiába igyekezett br. Jósikát lemondása újra visszavonására bírni, ez nem sikerült.

HIREK.

— **A király 65 éves uralkodói jubileuma.** Őfelsége 65 éves uralkodói jubileuma alkalmából ez év december 2-án hódoló szobrot állítanak a hármasszövetség nemzetei. Az ünnepségeket egy bizottság készíti elő.

— **Kinevezés.** A király Folly Emil beszercebányai járásbíró, az elhunyt Dézsi Gyula helyébe, abrudbányai járásbíróvá a VII. fiz. osztályba kinevezte.

— **Gyászír.** Egy munkás, tehetséges, közszeretben állott főtisztviselő és társadalmunk kedvelt férfinak elhunytáról veszünk mély részvételt gyászírt, kit a kegyetlen sors élete legszebb korában, tevékenysége derekán tört le. **B e r e t z k y** Miksa m. kir. pénzügyigazgató f. hó 18-án élete 54 évében, Kolozsvárt, hol hiába keresett gyógyulást, meghalt. Szeretett kedves jó neje Emmerth Iona és nagy rokonság gyászolja. F. hó 22-én Székeshérvárcra, a ref. köztemetőben helyezték nyugalomra.

— **Milyen idő várható?** Meteor jelzése szerint nov. 25. erős változónap. Ez után nov. végéig enyhe időjárás lesz. December 1. hideg, 5—7. enyhe, száraz, 13. hideg, 15. szeles, 21. csapadékos, 26. enyhült, 29. hideg jellegű idő várható.

— **Hymen.** Nagybacsoni Keresztes József cs. és kir. vezérkari százados, néhai Keresztes József theol. tanár és maroscsügedi Papp Valéria fia f. hó 20-án tartotta esküvőjét Kassán Hardenberg Vilma grófnővel, gróf Hardenberg Aladár és néhai neje nagylányai és vásáros naményi Lónyay Vilma leányával. Fogadják szerencsekívánatainkat.

— **Ismeretterjesztő előadások.** Az Iparos Önképzőkör december első felében kezdi meg ismeretterjesztő előadásait. A felolvasások előtt és után szavazatokat, éneket és magánjeleneteket illesztnek a műsorba.

— **Balázsfalvi élet.** Ezelőtt évekkal, a midőn a politika még nem fertőzte meg a társadalmi életet és nem hatolt be az erkölcsitületek, egyletek szentélyébe, a hol fel-dulta az egymás iránti tisztelget, becsülést, a „Balázsfalvi Magyar Kaszinó”-ban havonként kétszer vacsora utáni társas összejövetelek voltak, a melyeken levetkőzve a mindennapi szürkeséget, a társaság vidáman és kedélyesen töltött el egy pár órát. Ezen összejövetelek a közbejött politikai dühöngések következtében sokáig szüneteltek és mar-már azt hittük, hogy végleg el is maradnak a tapasztalt nagy közönség fásultság és nemtörődömség miatt.

Azonban előnyösen csalódtunk, mert örömmel látjuk, hogy a régi barátságos kaszinói társas összejövetelek ismét életre kelnek, a melyek nemcsak egyeseknek nyújtanak szórakozást, tehát nem csak személyi érdekeket elégítenek ki, hanem a magyar eszme ébrentartása, tovább fejlesztése szempontjából, mint a mindennapi kenyér, szük-

ségek és azoknak támogatása hazafias kötelesség. Folyó hó 13-án volt az első ilyen összejövetel műsorral egybekötve, a mely rendkívüli sikert ért el úgy műsorával, mint kedélyes időtöltésével.

Ugy halljuk, hogy ezen összejövetelek megismétlődnek és minden hónapban műsorosak lesznek. Vajha úgy lenne, a mihez szívből gratulálunk és a rendezők előtt előre is elismeréssel hajlunk meg.

— **Beszűntetett villamos telep.** Gyulafehérvár város a napokban tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 1901. év óta üzemben levő villanytelepét beszűnteti és Szászsebes községgel a villamos áram szállítására szerződést köt, amely szerződés 20 évig érvényben marad. Szászsebes villamos telepe a szállítandó áram egységárát kilowattóránként 6 fillérben állapítja meg, amely ár az egyéb, Gyulafehérvár közönsége által magára vállalandó terhekkel együtt ténylegesen 8 fillérnek felel meg kilowattóránként.

— **A balázsfalvi Emke óvoda** nov. 16-án sikerült „Mesemondó délután”-t rendezett. A kicsinyek mese és versmondása, — ovónéni meséje, — valamint éneklésük dicsőretre méltó volt. Az ügyes gondolat, hogy ily irányban foglalkoztassa a közönséget: Lakatosné Szilvester Irén ovónő érdeme. — Hallomásunk szerint anyagilag is sikeres volt a „Mesemondó délután”, mivel a mese egy valóságot: 51 k. 60 fill. hozott a kisderek karácsonyfájának beszerzésére és díszítésére. (Közli: Egy jelenvolt szülő.)

— **Temetés pap és egyházi szertartás nélkül.** A nemzetközi szocialisták ilyen nyilatkozatokat körtznek egymás között aláírás végett. A nyilatkozat szerint a szocialista pártvezetőség rendelkezik az elhunyt eltemetéséről egyházi szertartás és pap mellőzésével. Mit szólnak ehhez a szocialistákkal elkövetésben összeszövetkezett pártok és azoknak egyházi tagjai? Szép szövetkezés!

— **Nyilvános köszönet.** A Protestáns Nőegyesület által f. nov. 16-ikán tartott műsoros összejövetel alkalmával bevétel volt: belépő díjakból 71 k. 70 fill., felülírtásokból 12 k. 70 fill. összesen 84 kor. 40 fill. Fogadják uly a szives adakozók, mint a felülírtók egyesületünk hálás köszönetét, Zayzon János pénztárnok. Dóczy Ferenc ellenőr.

Edison fényjáték színház

E hó 23-án
vasárnap délután 5 és este 8 órakor.

Műsor:

1. Ernestók akrobata mutatványa. Gyönyörűen színezte. 2. Pathé Ujság. A világ legérdekesebb eseményeit hozza. 3. Zsuzsi öröksége. Igen jó nevetető. 4. Dráma a farkasveremben. Dráma 1 teljes felvonásban. 5. Demonlos Nick Winterrel a főszerepben. Szenzációs detektív történet 3 felvonásban. 6. Lindner Maxi és a palacsinta. Igen kedves vígjáték.

IRODALOM.

Kínosés Kalandárium 1914.

A legesodálatosabb madárhoz, a „poraitól megéledett Főnix”-hez hasonlít a Kínosés Kalandárium, mely nem megy át az enyészetbe, hanem évről-évre új szünetlik.

Kétszázszentideig ugyszólván egyetlen olvasmánya volt a magyar családnak a Lőseoi vagy a Komáromi Kalandárium, — és ma minden művelt magyar családnak olvasmánya a Kínosés Kalandárium.

Micsoda változása az időnek! — És micsoda változása a kalandáriumoknak.

Régezte elég volt, ha a napok egymásutánját, a plánéták bolygását, az országos vásárok jegyzékét és a posta járását megtalálta az olvasó a kalandáriumban. Ma azonban? — A Kínosés Kalandárium valóóságos tudománytár: meteorológia, história, geográfia, csillagászat, fizika, emberi és állati élettan, fejlődéstan, művészet- és irodalomtörténet, politika és pénzügytan és a többi a tudományoknak valóban összessége; csak maga a tartalomjegyzék hat apróbetűs lapra terjed. Szinte nem is volna túlzás, ha azt mondanák róla, hogy minden van benne és azonkívül még sok egyéb.

A Kínosés Kalandárium sikereinek egyik titka: a bámulatos sokoldalúság, sőt azt mondhatók: a minden oldalság. Nincs senki, a ki meg nem találja benne az emberi tudásnak azt a terrenumát, a mely éppen őt érdekli. A természetudós megtalálja benne a származástan mai állásának előadását és kritikáját, — 1913. novemberig terjedően, — az aviatikáért rajongó gimnazista megtalálja benne az aviatika mai helyzetének ismertetését, — őnagysága a női divat alakulását (és ami a fő: képekkel.) — a pénzügyi szemlést a söradóval kapcsolatos dolgokról olyan tájékoztatást kap, mint sehol máshol.

Szóval: a Kínosés Kalandárium egy modern boszorkánykonyha terméke. A kik osinálták, mindenkire gondoltak és mindenki tudásvágyának a kielégítéséről gondoskodtak.

A ki megszerzi a Kínosés Kalandáriumot két koronáért, — jó üzletet kötött: mert két koronát gyümölcsözöben elhelyezni még ma sem lehet, a mikor pedig már a felhőkben jár lábával a kamat.

— **„A Darwin.”** Dr. Fülöp Zsigmond ilyen ezimű népszerű természettudományi folyóiratának november 15-i száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Lassar Jonn a világhírű német vegyésztanár a modern nagyiparban oly fontos margarintól értekezik. Dr. Révész Béla kutatja, létezett-e valamikor közös ősnyelv? Fehér Jenő állatlélektani problémákról eszeget. Dr. Balassa Géza hazánk egyik természeti csodáját, a révi Zichy-barlangot ismerteti. A nemrég elhunyt halottak ünnepe adja meg az aktuálitást a „Halottak napja az ősembernél” cz. ozikknek. A kitűnően szerkesztett, nagy közmívelődési célokat szolgáló folyóiratnak előfizetési ára a Darwin-Könyvtárnak ingyen mellékletül adott kötetével együtt félre 5 kor. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy-ut 60.

— **Világkönyvtár.** Ennek a gyűjteménynek októberi kötete valóóságos szenzáció. Bergsonnak, a korszakalkotó filozofusnak a „N e v e t é s” cz. tanulmányát és négy lélektani értekezését adja Dienes Valéria fordításában. Bergson a keveset író filozófusok közé tartozik; nem sok könyvet írt, de kevés könyve elég volt arra, hogy a gondolatok, melyeket szétvitt az emberek közé, mindenütt megmozdítsák az elméket, kihassanak művészetre, tudományra, érzetessék magukat a szellemi élet minden terén. Ebben a rendkívüli hatásban nagy része van Bergson előadó művészetének is, de főforrása gondolataiban és egyéniségében keresendő. Ez a kötet mint pszichológust mutatja be és ezzel a filozofusnak ugyszólván műhelyébe vezet. A lét nagy problémáin elmélkedő mester miniatűrben mutatja meg itt, hogyan szokott dolgozni és művészi stílussal könnyítve meg a szellemi munka, az elmélkedés, az álmodás, a komikum lélektanának megértését, előkészíti a mai gondolkodásban már is forradalmat keltő filozófiájának megértésére. Dienes Valéria művészi fordítása méltán vezeti be a mestert a magyar irodalomba; közönségünk ez-uton korunk egyik legkiválóbb gondolkodójával kerül közeli és nagy haszonnal járó ismeretségbe. A kötet 1.90 K-ért minden könyvesboltban kapható.

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.
Ifj. Mészáros János és Társánál Főter
és a Fogyasztási szövetkezetben

814-1913. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1913. évi 11227 és 11218. számú végzése következtében dr. Török Pal ügyvéd által képviselt Hecht Viktor javára Hecht Ottó ellen 300 + 500 K, s jár. erejéig 1913. évi október hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felül foglalt és 647 korona 89 fillérre becsült következő ingóságok, u. m. üzleti berendezés és áruk nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. járásbírósg 1913-ik évi V. 882/1. számú végzése folytán 800 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi július és szeptember hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 126 K 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Vizaknán, alperes lakasan leendő megtartására 1913. évi december hó 4-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizakna, 1913. évi november hó 14. napján.

Székely Ármán,

kir. bír. végrehajtó.

395 1-1

1329-1913. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. törvényszéknek 1908. évi Sp. I. 1377/3. számú végzése következtében dr. Pető Ernő ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmid budapesti bejelentett cégnek 600 kor. jár. erejéig 1909. évi szeptember hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 féderes köcs, 1 vadász kocsis és 2 drb. sertés nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósg 1909-ik évi V. 476/S. számú végzése folytán 500 kor. hátralekös tőkekövetelés, ennek 1907. évi április hó 6 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 108 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Buzsáboosárdon leendő eszközésére 1913. évi november hó 29-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-ez. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi november hó 12. napján.

Szigethy,

kir. bír. végrehajtó.

394 1-1

1266-1913. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a temesvári kir. járásbírósgnak 1912. évi Sp. II. 1522. számú végzése következtében dr. Enyedy Lajos ügyvéd által képviselt Botmán Károly és társának 239 K 09 fill. jár. erejéig 1913. évi április hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 10 drb. varrógép nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósg 1913-ik évi V. 251/1. számú végzése folytán 239 K 09 fillér tőkekövetelés ennek 1912. évi december hó 6 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 85 K 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Balázsfalván leendő eszközésére 1913. évi november hó 29-ik napjának délutáni 5 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-ez. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi november hó 15. napján.

Szigethy,

kir. bír. végrehajtó.

393 1-1

*Csák azoknak
a cigarettákéknak,
a kik egészségükre való tekintettel
nem szívnak naponta 1-2 fill.
lértel költet kiadni:*

Clubspecialité

20 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Erősi tanács a hüvelyk és lapocskák bronch- és szárazgás más valamint szívdob-püggőmozgást kímélő nélkül vasmák, de minden lapocskában és hüvelyben benne van a gyáros aláírása Modiano

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohány nagy és különlegeségi árudájában.
381 2-15

HIRDETÉSEKET legutányosabban
felvesz lapunk
kiadóhivatala.

A VILAG LEGJOBB

Az angol király

udvari szállító
SPECIALITAS:
„King's-Blend“
az angol király teaja.

U.K. TEA

WINKLER & CIRNER

A walesi herceg

udvari szállító
„U. K.“ TEA
is végtelen kiadó és
illatos tea.

Főraktár: **Winkler János és Cirner József** mag. üzletében.

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát kímélik. Kérjük, hogy a bevásárlásánál figyeljen a „SCHICHT” névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhásműjüket csekélyértékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságért!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt OLCsó s külsőleg a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit óvniuk kell ilyenek használatától, mert ezek a legtöbb esetben tisztátalanok, inkább a ruhát és a kezeket támadják meg, mint a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

Schicht

343 6-12

Hallatlan!

Mi?

Megolcsult a hús.

Hol?

Nagyenyeden a Király Miklós
új husosarnokában, a Főtéren.

Az árak a következők:

1 kiló Marhahus K 1 28
1 " Borjúhús nyomtatekkel K 1 36

Növendék marhahús:

1 kiló Pecsénye K 1 36
1 " Szegy K 1 16

Sertéshús:

1 kiló Karaj K 1 68
1 " Fara K 1 44
1 " Zsirnak való szalonna K 1 76
1 " Háj K 1 80

386 3-3

ELADÓ

női kalap üzlet!

Elköltözés miatt egy női kalap-
üzlet jutányos áron azonnal
eladó. — Ugyisint a raktá-
ron levő divatos kalapok is
darabonként a legolcsóbb ára-
kon eladatnak.

Özv. Zsakó Andorné
utóda. 380 7-

Óh jaj!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálgasodás ellen elismert
gyors és biztos hatású

Egger mell-pasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.

Próbadoboz 50 fill.

Megfojt ez az átkozott
köhögés!

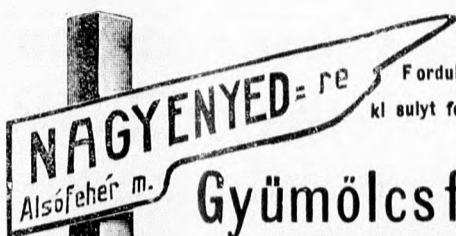
Kapható gyógyszerárakban és drógériákban.

Egger-mellpasztilla csak-
hamar meggyógyított!

Gyár- és fősztétküldési hely: **EGGER A. FIA**, cs. és kir. udv. szállító **BÉCS**.

Kapható: Nagyenyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor. Gyulafehérvárt:
Fröhlich Oszkár, Vlád Virgil, Vértos Miklós gyógyszerész uraknál.

Forduljon minden érdeklődő

kl súlyt fektet előrendű fajliszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszeserjék, tülevelek, kerítésvények,
bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok

európai és amerikai alma és gyökerez vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke

600.000

korona.

Az intézet hivatalos órái

hétköznapokon:

dél előtt 9—12 óráig,

délután 3—4 óráig.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő
kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénz-
intézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéke-
ket kevés őrzési díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb
feltételek mellett számítol le.

Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett
fogad el.

Tartalékalap

400.000

korona.

Üzletfeleink részére

telefon bevezetve

14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-
utca 128. szám és Márer és Weiszberger cégnél.

Heller Lajos
amerikai cipő-áruháza
Kolozsvár

Mátyás Király-tér 30. sz. (Státus palota.)

Interurban 916. 388 1—
Telefon

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy az őszi és téli idényre a legújabb és legfinomabb bel- és külföldi szövetek raktáron vannak.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. felebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék tavaszi és nyári angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgája

GERŐ L., uri szabó.

72 27-80 Nagyenyed, Főtér.

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek!

Egy jó házból való **FIU**
Földes Ede könyvkereskedésében felvétetik.

NINGS TÖBBÉ
lábizzadás!

Erről meggyőződhet mindenki, aki egyetlenegy próbát tesz Papp János gyógyszerész közismert, bevált és felülmulthatatlan

„**Antihydrostaticin**”
nevű lábizzadás elleni porával.

Ez az

orvosilag kipróbált szer
beszerezhető **Schuller Viktor**
„Arany esillag” gyógyszer-tárában
Nagyenyeden.

Ára 2 kor. 40 fill. Vidékre
3 doboz vételnél portómentesen
küldetik. 112 26—

Eladó birtok.

Csongva községben (Alsó-Fehér m.), Marosujvártól 2 kilométerre egy cirka 400 kat. holdas hegybirtok, melyen 7 hold ujonan berendezett fajszőlő is van, gazdasági épületekkel s szép benvalóval örök áron eladó.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.

387 2—12

Hajdu Albert

kályhakészítő raktára

NAGYENYED.

Lakás: Felszeg-u. 7. Raktár: Főtér, 23.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy raktáramat igen szép cserép-kályhák-kal szereltem föl s ajánlom szives megtekintésére.

Elvállalok mindennemű kályhás munkákat, u. m. tüzhelyeket, kályha-átalakásokat, tisztítást és fayence falburkolásokat a lehető legjutányosabb árban, jól és pontosan.

A mélyen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Hajdu Albert.

286 14—

Biró Lajos, Bródi Sándor, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor

az írók és ujságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett, teljesen független legelterjedtebb és legnagyobb magyar napi lapot

Az Ujság-ot

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek”, „Automobil” és „Sport” melléklet.

Felelős szerkesztő: **Gajri Ödön.**

Szerkesztő-társ: **Dr. Agai Béla.**

Előfizetési árak:

Egy évre K 28.—

Félévre „ 14.—

Negyed évre „ 7.—

Egy hónapra „ 2,40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren

32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon

80—100—200—280 oldal.

Megrendelő-czím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest,
VII. ker., Rákóczi-ut 54. szám.

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán **10 fillér.**

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Muzett drótszállal 75% árammentakarítással.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepekben és
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 19.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság villamos-üzemi könyvnyomdájában, Nagyenyeden.